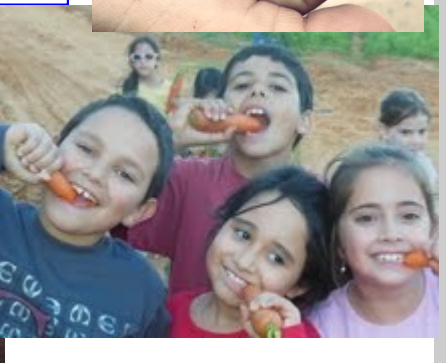

התורה

עלון קיבוץ כיר-אליהו

...בתינו הומים מתינוקות...

יואב ראובני - בן לפזית ויובל
 שחף קאליפה - בת לגל ונדב
 ניתאי סלע - בן לאסנת ודוהן
 איתן גלילי - בן לתמי וזוהר
 טל זוהר - בת לשלומית ורונו
 דפנה הרץ - בת לאילאיל וטל

ובדרך אלינו גם:

יואב מורנל - בן לטליה וניר
 יותם גולן - בן להילה וענבר
 שירה פרי - בת להדס ואבי
 תמר גולד - בת לליאורה וגדעון
 אביגיל גרין - בת למיכל וישראל
 נועם בחאש - בן לקרן ואיציק
 יובל עציוני - בת לקרן ורון

נר זיכרון

לזכרם של החברים שאינם עימנו

חודש מאי
מנחם קורדובה - 10 שנים למותו

חודש יוני
אברהם ברק - 4 שנים למותו
יוסף קושמרו - 15 שנים למותו
אסף גביש - 29 שנים למותו

מרדכי גלרמן | ללא שם

היפי הנה תכלת שמי החפשה
חפש מחטא אי הקנת השעורים
חפש מסורגי מחברות החשבון
חפש מהאל נורא החמרה
שהציץ על תשוקותינו הילדותיות
דרך עיני המורה
המזקן.

היפי הנה שמי תכלת פנויים
מענגים ומחובת הידיעה
(מה ידעתי ומה לא
ומה בקשתי לדעת ומה לא
כלום לא בקשתי לדעת את שסרבתי לדעת?)

ואולי קדם לכך מבלי משים
היפה פשרות ההולכות לכחל היס -
שררות זיתים ואשלים ענגים
בחם קיצי שהתיר חזרה לעירם
או אותו קפה על שפת המים
בו בליתי עם הורי בטעימת גלידה
כשהיס טבע אחוז להבות
בליל כוכבים פנעני.

מתוך הספר עין

דבר העורכת

עלון זה יוצא לאור עם תום ספירת העומר. שבעה שבועות שמקיפים את חוויות היסוד של חיינו. יציאת מצריים וחג החירות, יום הזיכרון לשואה ולגבורה, יום הזיכרון לחללי מערכות ישראל ויום העצמאות, ל"ג בעומר שיש בו את יסוד המרד במלכות, ולסיום – חג מתן תורה וחג הביכורים. ללמדך, שהכל קשור לאדמה, לארץ, לזריעה ולקציר. התורה ניתנה בזמן של התכוונות צפונה – אל עבר ארץ ישראל, בשעה קשה, בשעה של אובדן אמונה. ובכל זאת היא ניתנה. ללא ויתור, ללא פינוק, ללא רשות לרפיון ידיים.

בני ישראל שירדו לשבור שבר במצריים, אלימלך נעמי ובניהם שירדו לשבור בשדי מואב – מוסיפים ומזכירים לנו שהחיים בארץ זבת חלב ודבש לא תמיד קלים הם. אבל בסופו של דבר, גם אם הקיום קשה מאוד בארץ ישראל – אין מקום אחר לעם היהודי. סמיכות המועדים דורשת מאתנו זיכרון, הזיכרון לא תמיד קל ופשוט, הוא תובע מאמץ רגשי, מאמץ מחשבתי, מאמץ ארגוני. זיכרון חברתי ותרבותי מחייב להשקיע בו, להחיות אותו, לרענן אותו, לעשותו רלבנטי כל פעם מחדש. החיים בקהילה כשלנו מקלים במקצת על חובת הזיכרון – הטקסים המעוצבים, ההתכנסות, המסורת והיחד. גם השמחה והחגיגה מועצמות כשעושים אותן ביחד, בהשתתפות של רבים. העלון הזה משקף חלק מן האירועים שצינו יחד בקהילה שלנו.

ומה עוד? תנופת הקליטה נמשכת. נכון שיש קשיים ומהמורות, לעתים גדולים מן המצופה, אבל אנחנו בתנועה – אתם מוזמנים לקרוא על המועדים לחברות עליהם נצביע בקלפי הקרובה. ועוד: קוני מביא לדפוס סיפור משפחתי מרגש, שגם הוא נקשר לאירועים הלאומיים קשר בל יינתק. פתרון חידת הארכיון מכוון אותנו הפעם לפלסטניר. שוב מורגש חסרונה של עתליה (שחוזרת השבוע!!!) והמדורים הקבועים אתנו.

חג הבכורים

בְּרוּךְ בּוֹאֲכֶם עוֹבְדֵי הַמִּטְעִים
פְּרִיָּכֶם נְאֻה וְאֶף טְעִים.
הֶעֱלוּ בְּכֹרֵיכֶם הַנוֹקְדִים
רְחֵלָה וְצֶמֶר וְחֶלֶב מְלֹא פְדִים.
וְאַתֶּם הַכֹּרְנִים הֶעֱלוּ בְּכֹרֵיכֶם
הַטְעִימוּנוּ מִדְּבִשְׁכֶם אֲךָ לֹא מַעֲקָצְכֶם.
וְאַתֶּם הַכֹּרְמִים חֲסוּנֵי הַפְּתִיפִים
הֶעֱלוּ הָאֶשְׁכּוֹל עַל הַמוֹט בְּשָׁנִים.
וְאַתֶּם הַיּוֹגְבִים, תִּפְאֶרֶת הָאֶמֶה,
הַמוֹצִיאִים לֶחֶם מִן הָאֲדָמָה,
לֵאלֹהֵי קָהָ, תוֹרִידֵי אֶת הַיְלָדִים מִהַבְּמָה!

יורם טהרלב משק יגור טיוטה, תשל"ו

תודה לכל הכותבים, המקלידים, והשותפים ליצירת העלון. הצילומים באדיבות עמיקם (פלסטניר ול"ג בעומר) לירז מדר (מרוץ ברוקס ניר-אליהו) יהודית מדר ורותי ברלס (ילדים ירוקים).

קריאה נעימה וחג שמח, נטע

רצ"ב שירו של יורם טהר-לב. בצד החינניות וחוש ההומור המשובח – ניכרת תחושת חוסר הנוחות מן הפומפוזיות שאפיינה את החגיגה בקיבוצים. שאלה: איך משווים מידה נכונה של חגיגות, כך שמצד אחד הטקס יהיה מיוחד ולא יומיומי, ומצד שני לא יגלוש למעמד נלעג. הליכה על חבל דק.

מכתבים למערכת ניתן לשלוח לאי-מייל BANIR@NIREL.ORG.IL
או להכניס לתא דואר מספר 40.

מחכים לשמוע מכם...

עורכת ראשית: נטע בארי
ארכיון: עמיקם רגב
מערכת: ליהה בוחסירה, עתליה אייל, הדסה ראובני,
דור הורביץ

להערות, רעיונות, דעות וסתם לראות את העלון בצבעוני - כנסו לאתר הקיבוץ
(ובדרך תמצאו גם כתבות, סקרים, תמונות, הודעות ועוד ועוד)

www.nirel.org.il

צמיחה וקליטה... צמיחה וקליטה... צמיחה וקליטה

מובא לפניכם מידע על משפחות המועמדות לקליטה, שהאסיפה אישרה הבאתן להצבעה בקלפי:

משפחת יונה הינה משפחת מועמדים חיצונית, אשר השתתפה בתהליך הבדיקה והקליטה לשלב א' בבניה המרוכזת והייתה ברשימת ה"סטנד-ביי", למקרה שמשפחות שנבחרו בשלב א' לא ימשיכו בתהליך. משפחת יונה מועמדת לחברות במקום משפחת אשד אשר פרשה משלב א' מסיבות אישיות. אנו מקווים לראות את משפחת אשד בשלב ב' של הבניה המרוכזת. לאחרונה השלמנו למשפחת יונה בדיקה עדכנית של מצבם הכלכלי, הביטוחי והפנסיוני.

2הזוגות הצעירים: **עדי בורץ ושחר הלפרין**; **וסמדר קולקובסקי ואורי אביו**; הינם כמובן בנות משק ובני זוגן. הם מועמדים לכניסה לבתים מתפנים / מגרשים כלואים. כל המשפחות הללו מומלצות לקליטה ע"י מינהלת הקליטה, ויועלו להצבעה בקלפי הקרובה.

משפחת יונה

שלום!

אז מי אנחנו?

לירן טמיר יונה בת 38, בת קיבוץ להבות-הבשן, חשבת שכר בקבוצת כלל בטוח פנסיה ופיננסים. **יואב יונה** בן 38, מהנדס אלקטרוניקה ומחשבים, עוסק בעולם התקשורת הסלולארית ב-15 השנים האחרונות, וכיום מועסק בחברת טאוקו, כמנהל מוצר. שנינו אלמנים לשעבר, שמצאנו זה את זו לפני כשנתיים, התאהבנו והקמנו משפחה חדשה. אנו גרים כיום ברעננה, ומגדלים ביחד ובאהבה גדולה את **נמרוד**, **תמר** ו**סופי** הכלבה. המשברים שעברנו בחיים, שמהם יצאנו מחוזקים, רק חידדו אצלנו את הידיעה שאנחנו רוצים להמשיך ולגדל את משפחתנו הקטנה בסביבה תומכת, רגועה בה יהיה כיף לילדים לגדול, ושבה נוכל לתרום מעצמנו לקהילה.

עדי בורץ ושחר הלפרין

עדי (30) בת משק, בתם של רפי ומינדי בורץ ואחות של שלי, שי ועידן. למדתי בבית ברל במסלול חינוך וידיעת הארץ. כמו כן למדתי לימודי תעודה מדריכת רכיבה ורכיבה טיפולית.

עבדתי בעבודות חינוך שונות ובניהן הדרכה בנעורים, בהדרכת רכיבה טיפולית והדרכת טיולים. כיום אני עובדת בתנועת נוער "האיחוד החקלאי" חברה בצוות התנועה ורכזת אזור.

שחר (29) ממושב היוגב. למדתי בבית ברל, תואר בחינוך מיוחד.

בצבא שירתי בשריון כמפקד טנק. לאחר השחרור עבדתי במשק המשפחתי (רפת ומחלבה – תשאלו את ראובן, הוא הרכיב לנו את הרובוט...). כיום אני מורה לחינוך מיוחד בבית הספר "מיתר" בבוסתן הגליל, בית ספר אזורי לילדים עם קשיים נפשיים ורגשיים.

הכרנו במסגרת הלימודים, ומזה שלוש שנים אנחנו גרים בנהריה. ההתנסות בחיים בנהריה חידדה לנו את הגעגועים לחזור הביתה, לקיבוץ - ואת הרצון והצורך להיות חלק מקהילה. אנחנו מצפים למעבר לקיבוץ, להקים את ביתנו ומשפחתנו.

סמדר קולקובסקי ואורי אביו

חברי ניר אליהו היקרים, רצינו לספר לכם קצת על עלינו...

סמדר - נולדתי בקיבוץ ניר אליהו לפני 31 שנים בת שנייה (לימים אמצעית..). לתלי ועירית קולקובסקי, אחות לאביב וכעבור שנתיים גם לליאור... למעט שנתיים בהם נסעתי עם משפחתי לשליחות במקסיקו, העברתי את ילדותי ונעורי ממש כאן... עם סיום התיכון יצאתי לשנת שירות במסגרת הנוער העובד והלומד, בסיומה התגייסתי לנח"ל כמורה חיילת עם בני הגרעין שלי, חזרתי לקיבוץ עבדתי בגנים ואז יצאתי לשליחות במחנה קיץ, חזרתי שוב ושוב נסעתי, הפעם קצת לספרד וקצת לארה"ב, עברתי לדירה שכורה בתל אביב, עבדתי ביליתי וגם למדתי- תואר ראשון בתקשורת וניהול, לפני שלש שנים טסתי להודו ואז חזרתי- הביתה... עבדתי ב"עדן" וב"בראף" אז החלטתי לחזור ולעבוד עם נוער. אני עובדת כעת בהוד השרון, בבית ספר של "בית אקשטיין" לנערים בעלי לקויות למידה ובמקביל התחלתי ללמוד במכללת לוינסקי במסלול של תואר שני בחינוך ותעודת הוראה. את אורי הכרתי לפני שנה וחצי דרך חברה ומאז עוד יותר כיף בבית... התמזל מזלי וגם הוא ממש כמוני חושב שאין מקום טוב מהקיבוץ לחיות בו, ואם לצטט אותו: "שבית אותי עם הקיבוץ"...

אורי - (עד שנותנים לי להשחיל מילה) - נולדתי בירושלים לפני 35 שנים בן ליצחק - מהנדס במקצועו וציפורה שעובדת ברדיו. כשהייתי בן 16 עברנו למבשרת ציון (ומאז חיפשתי את סמדר...) למדתי בתיכון "רנה קסן" והתגייסתי ליחידת "מורן". עם סיום השירות הצבאי טסתי לטייל שנה בדרום אמריקה ועוד אחת בהודו... בוגר תואר ראשון בפיזיקה מטעם האוניברסיטה העברית בירושלים ולאחר מכן תואר שני בהנדסת חשמל מטעם אוניברסיטת תל אביב. בשלוש השנים האחרונות אני עובד בחברת היי-טק בשם "ננוניקס" ובתחילת השנה התחלתי לעבוד על דוקטורט בהנדסת חשמל במחלקה להנדסת חשמל של אוניברסיטת תל-אביב. חיינו מספר חודשים בדירת חדר בין נורית לתמי ("צימר בשרון") ולפני כמה חודשים עברנו לתל-אביב מפאת מצוקת הדירות, לדירה חביבה ביד אליהו - (כמעט אבל לא...) מחכים ומצפים לחזור... אנחנו רוצים לבנות את ביתנו כאן כי נאים השכנים בעינינו וגם בגלל הבריכה... מקווים להצטרף באופן רשמי לקהילה הזו, שאנחנו מאד אוהבים,

אורי וסמדר

משולחנו של המזכיר

חג השבועות הבא עלינו לטובה מסיים רצף של חגים ומועדים שמביא עמו התעוררות חברתית מתרדמת החורף, ופעילות תרבותית מוגברת – אז קודם כל אנצל את הבמה להודות לכל החברים והחברות, הבנים והבנות שסייעו, עזרו, הפיקו, רקדו, הופיעו, ערכו פרקו וכו'... מפסח ועד שבועות ובכל תקופת העומר. חג הביכורים החקלאי במקורו, הולך ומקבל פרשנויות חדשות ככל שנוספים על העיסוק בחקלאות עיסוקים נוספים. נראה שכדאי לנו לבדוק מה הקשר בין המסרים החברתיים והמוסריים שגלומים במגילת רות, ובין החיים שלנו היום בקיבוץ (למשל: היחס לגר ליתום ולאלמנה, גמילות חסדים, ובנוסף זוהי המגילה היחידה שגיבורותיה הן נשים...). הדיון המתלהט בנושא מס האיזון שטרם הוכרע גרם כנראה לעיניי "לצוד" כתבה

במדור היהדות ב-YNET בשם "קיבלת מתנה מהאל?" העוסקת בפרשת "אמור". מצ"ב לינק <http://www.ynet.co.il/articles/0,7340,L-4372634,00.html>

דרור יפה ז"ל (אחיו של יורם), שקטע מיומנו הוקרא בערב יום הזיכרון לחללי מערכות ישראל, כתב: "יש כאלה הקוראים לאלוהים... אחרים קוראים לו גורל... אחרים לא קוראים לו כלל"... אני מודה שאני מהסוג האחרון, לתפיסתי אלוהים הוא המצאה של החברות האנושיות מתוך מטרה לאכוף מוסר ולהבדילנו מחיית השדה ולהחליף את "חוק הג'ונגל" במערכת חוקים ומצוות ש"קבע האל". אבל למי שכן מאמין, (וגם למי שלא אבל מסרב לאמץ את "חוק הג'ונגל המשודרג" של הניאו-ליבראליזם), אספר בתמצית (מתוך הטור – שוב מומלץ לקרוא בלינק) כי פרשת "אמור" מזכירה לנו כי על האדם להבין שהעושר שצבר אינו באמת שלו אלא הוא בגדר מתנת אלוהים. לכן, תמיד עליו לדאוג להשאיר חלק מיבולו גם לעניים (או למי שמזלם לא שפר עליהם).

בפרשה, באמצע תיאור המועדים – אחרי סוכות ולפני ראש השנה - התורה מכניסה את מצוות "לקט": "ובקצרכם את קציר ארצכם, לא תכלה פאת שדך בקצרך, ולקט קצירך לא תלקט, לעני ולגר תעזוב אותם, אני ה' אלוהיכם"... מדוע מוזכר הלפט שוב, אחרי שדובר בו גם בפרשה הקודמת? ומדוע בעיתוי זה? הפרשנים השונים המצוטטים במאמר מעידים שכך נעשה מתוך החשיבות שרואה התורה בערך זה.

באמצע הדיונים על תקציב המדינה והדאגה למעמד הביניים, הזכיר הנגיד פישר (אמריקאי וליבראל אך גם יהודי מאמין) לקובעי המדיניות באוצר, שעל אף שמדברים היום הרבה על מעמד הביניים – לא פחות חשוב לדבר גם על העניים בחברה.

ומה הקשר של כל זה לקיבוץ? אם תשאלו חבר מאמין מהקיבוץ הדתי – הוא יאמר שקיבוץ זו לא המצאה של ציונים סוציאליסטים מראשית המאה ה-20, אלא דרך חיים שמצווה התורה. והקיבוץ הוא למעשה החזרה לדרך התורה, הגשמת האידיאל. קיבוץ דתי או לא, עם אמונה באלוהים ובלעדיה – הוא ניסיון לקיים חברה מוסרית וצודקת יותר. האם הצלחנו? על מנת לענות על כך בהקשר של מס האיזון, ברשותכם עוד ציטטה: "המעלה העליונה של צדקה הוא מתן בסתר. כמו שאמרו חז"ל (בבא בתרא דף ט-י)... והטעם שבכך שאין הנזקק מתבייש מן הנותן.... והנה גם במתן בסתר יש כמה דרגות. ופשוט, שהדרגה הרמה ביותר היא כאשר לא זו בלבד שאין המקבל יודע מי הוא הנותן, שאז עדיין המקבל חש מושפל בעצם הדבר שהוא נזקק לבריות, אלא כאשר המקבל אינו יודע כלל שהוא מקבל, כי מכניסים את הסיוע לרשותו ומערימים עליו באופן שיסבור שהוא ממון השייך לו בזכות ובצדק, וממילא מקבל אותו בגוו זקוף, כאילו נוטל את שלו.

ומאידך יש בזה מעלה גם מצד הנותן שמכיוון שהנתינה היא בסתר הרי זה חסד של אמת, נתינה שלמה בלא ציפייה לתמורה כלשהי או הערכה וכבוד"... **מתוך דבריו של הרב מינצברג**

כלומר, הפיכת הנתמך לשותף - היא הצדקה הנעלה מכל – וזה בדיוק מה שמקיים מס האיזון: מאזן את התקציב וגם את הפערים בין ברי המזל לבישי המזל – שעלולים להיות השכנים, החברים הטובים מהגרעין או בני הקבוצה, ואפילו הבנים הממשיכים או הנכדים...

עוני הוא כמובן מושג יחסי, ובקיבוץ בו היה שוויון מכאני – לא היו עניים (או לחילופין כולם היו עניים) – אך ביציר כפינו החדש – הקיבוץ המתחדש, נוצרו ונוצרים פערים בין מי שהכנסתו כזו לאחרת. חשוב שבמציאות זו נשכיל לשמור על פערים שפויים, כאלה שניתן להכיל בתוככי הקהילה שלנו. אפשר לקרוא לזה "המודל הסקנדינבי" או "מדינת רווחה בתוך המדינה" – או פשוט "מכל אחד כפי יכולתו ולכל אחד לפי צרכיו"... אבל הפעם באמת.

בכל רצף החגים הללו חג אחד חשוב שכחנו לחוג במשותף, ואולי צריך להחזיר עטרה ליושנה – זהו חג הפועלים, ה-1 במאי. (כמובן בהתאמה למציאות בה אנו חיים). מטלה חשובה לשנה הבאה... לסיכום – שיהיה לכולנו חג שבועות שמח – אחריו הקיץ שוב בפתח, ונחזור לשגרת המעשה היומיומית והמיוזעת.

יש עוד הרבה עדכונים, אך הזמן קצר והמערכת לוחצת, וכבר הזכרנו אותם בפרוטוקולים השונים. נתראה בתהלכות הביכורים

נימרוך

הנדון: פרסום כתבה בנושא זיהומו של וואדי "ציר"

1. אנו תלמידי כיתה י"ב ב"בית חינוך ירקון" במועצה האזורית דרום השרון.
2. במסגרת תוכנית הבגרות באזרחות, נדרשים התלמידים להכין מטלת ביצוע. מטלת הביצוע היא מטלת הערכה, מאפשרת למערכת להעריך בתלמיד את יכולת היישום של החומר אותו למד בתחום הדעת אזרחות. מטלת הביצוע קוראת לקבוצה של תלמידים למצוא עוולה הנגרמת באזור הקרוב למגוריהם ולכתוב עליה מחקר מקצועי בר פתרון.
3. אנחנו בחרנו בנושא של זיהום וואדי "ציר" העובר בסמוך למושב שדי חמד, נגרם על ידי הזרמת שפכי ביוב אל הוואדי. זיהום הוואדי גורם לפגיעה בריאותית בתושבים ולמטרד ריח.
4. הוואדי הקרוי וואדי "ציר", מזוהם משפכי הביוב של קלקיליה וכמות אדירה של פסולת. ממצאי המחקר היו מזעזעים:
- במים נמצאים 3 טון של זרחן וחנקן בחודש. מי הוואדי מחלחלים למי השתייה שלנו! דבר שמחייב את המושב, להוסיף כמות גדולה יותר של כלור.
- מי הוואדי פוגעים בבתי הגידול ובעצי הזית אשר מהווים פרנסתם של חלק מהתושבים.
- הוואדי נושא עימו יתושים משני סוגים: האחד- הנמר האסייאתי, והשני- יתוש הנושא את קדחת הנילוס.
- הוואדי מהווה מטרד ריח נוראי, אשר פוגם באיכות החיים שלנו.
חשוב להבין כי זיהום הוואדי מסוכן לבריאות ומסכן את התושבים החיים בקרבת הוואדי וגם רחוק מהוואדי. במהלך המחקר, נפגשנו עם גורמים מוסמכים רבים, ביניהם זאב לנדאו, מנכ"ל רשות ניקוז ירקון ומוטי דלג'ו, ומצאנו כי הרשויות "מעלימות" את הנושא ומנסות לטשטש אותו.
אנו סבורים כי העלאת המודעות לבעיה תיצור לחץ ציבורי על הרשויות. אנו מבקשים מכם, לפרסם כתבה בנושא, כדי שהבעיה תתפרסם בכמה שיותר מוקדים.

בתודה,
עמית קנדל.

נמסר לפירסום ע"י יונה פלג

יום העצמאות תשע"ג - טכסטים וסיפורי עלייה

ככה זה תמיד בחגים: ההכנות מתחילות זמן רב לפני המועד, יש המון עבודה, חשיבה, התכוונות והתרגשות. ואז, מגיע יום החג, וכל מה שהכנו והתכונו אליו, מאמץ גדול של שעות על גבי שעות, מסתיים תוך שעתיים-שלוש.

יום חג הוא תמיד הזדמנות לומר דברים שאינם נאמרים בחולין, להשתמש במילים שאינן כה משומשות, אולי אף מליציות. חג הוא הזדמנות להביט גם על עצמנו, על חיינו. אפשרות חד-פעמית (שחוזרת מידי פעם) לסכם, להודות, לשבח, ואולי אף להתגאות. ככה זה תמיד בחגים, וככה זה גם ביום העצמאות. מידי פעם אנו מנצלים את ההזדמנות, ואז נאמרים דברים שכדאי להקשיב להם. ומכיוון שהדברים שנאמרים בעל-פה הם בני חלוף, יש מקום להביאם גם בכתב, לשוב ולהקשיב. לכן מובאים בזאת חלק מן הטכסטים החגיגיים, וחלק מסיפורי העלייה של החברים.

עצמאות תשע"ג - מדליקי המשואות

ליאת לוינסון - משואת החינוך

אני, ליאת, מדליקה משואה זו לכבוד מערכת החינוך בקיבוץ ניר אליהו. שנים רבות אני עובדת במערכת החינוך, דור המשך למקימיה. תחילתה בכיתה קטנה שהתמקמה בביתן המזכירות, עם התרחבותה התמזגה בבית הספר היסודי 'יחדיו', וכיתות המשך בשפיים ובבית ברל. מערכת שנוטעת בילדינו את האהבה למקום, לארץ ולתרבותה. לאיתנות הקיבוץ ולתפארת מדינת ישראל!

עמיקם רגב - משואת ארכיון

אני, עמיקם, מדליק משואה זו לכבוד הארכיון המפואר שמכנס על גבי מדפיו את כל קורות הקיבוץ וסביבתו. בשנת 1960 התחלתי להקים את הארכיון. התחלה צנועה, אוסף פתקאות וקטעי עיתונות. בשנת 1996 הוכנס המחשב שהביא את הארכיון לרמה גבוהה מאוד. כיום ניתן למצוא תיעוד בכתב ובתמונה לכל אירוע ואירוע בקיבוץ. לאיתנות הקיבוץ ולתפארת מדינת ישראל!

חנה קאליפה, שושקה לוינסון - משואת התרבות

אנו, חנה ושושקה, מדליקות משואה זו לכבוד ועדת התרבות ועלון המשק. שתינו פועלות שנים רבות לשמר ולהעשיר את הפעילות החברתית והתרבותית של הקיבוץ. במשך השנים עוצבו תכנים של חג ומועד. הקפדנו לשמור, תוך חידוש, את הערכים של תרבות ומסורת, על ידי טקסים והוצאת עלון המלווים אותנו בכל ימות השנה והמועדים. לאיתנות הקיבוץ ולתפארת מדינת ישראל!

איז'ו רוזנבלום - משואת מסורת ישראל

אני איז'ו - יצחק רוזנבלום, עליתי לישראל בשנת 1957, מדליק משואה זאת לכבוד כל הנושאים במשימה הערכית של הנחלת מורשת הקיום היהודי לדורותיה לדור הצעיר בארצנו, שאני שותף לה בעבודתי במכונים ובמוזיאונים להנחלת זיכרון השואה והתקומה, במסעות שטח בארץ ובפולין, ופעילות בר-מצווה בקיבוץ, כדי להעמיק בקרב הדור הצעיר את מורשתו העתיקה של עמנו, ששזורים בה יגון, כאב, גבורה ויצירה תרבותית וערכית, ששורשיה נעוצים עמוק בארצנו, בפולין, ברחבי אירופה כולה ובפזורה יהדות ספרד, מימי אבותינו ועד ימינו אלה. לאיתנות הקיבוץ, ולתפארת מדינת ישראל.

תלי קולקובסקי - משואה לחקלאות

אני, תלי, מדליק משואה זו לכבוד החקלאות המשגשגת בניר אליהו. עם בואי לניר-אליהו נכנסתי לעבוד בשלחין. מאז ועד היום אנו שוקדים בענף על פיתוח שיטות עבודה מודרניות והתאמת הגידולים לתנאי הסביבה. משמרים את הערך העליון של עם היושב על אדמתו וחי מפרי עמלו. לאיתנות הקיבוץ ולתפארת מדינת ישראל!

עומרי רז, תמר עוזרד - משואה למדריכי הנוער

אנו, עומרי ותמר, מדליקים משואה זו לכבוד חברת הנוער. אנו לקחנו על עצמנו להדריך את הנערים ולכוון את כוח היצירה של הנוער לבניית חברת ילדים שתאמץ את ערכי הקיבוץ ולכוון את האנרגיות האצורות בנוער לפעילות חברתית שתביא בעתיד לבניית חברה טובה יותר בישראל. לאיתנות הקיבוץ ולתפארת מדינת ישראל!

מרסיאל בוחסירה - משואה לתרומת העולים

אני, מרסיאל, מדליק משואה זו לכבוד כל העולים לניר אליהו. עליתי לקיבוץ והצטרפתי בזה לקבוצות ולצעירים יחידים שעלו לישראל מארצות שונות מתוך להט ציוני, נקלטו והתערו בקיבוץ. בהצטרפותם תרמו תרומה תרבותית וחברתית לקהילה, וכן גרמו לכך שקהילת ניר-אליהו נעשתה סובלנית יותר ומקבלת את השונה. בזכות הרבגוניות והעושר התרבותי גדלה העוצמה החברתית של הקיבוץ. לאיתנות הקיבוץ ולתפארת מדינת ישראל!

שובל וינטר, עומר לביא, לי שלמון, נרי בוחסירה, איתי סטריקוב, עמית סטריקוב, אלה וילנאי - משואה

לשנת בר-מצווה

אנו, ילדי הבר מצווה בשנה זו, מדליקים משואה זו לכבוד משימות בר-מצווה שאנו עסוקים בהן. אנו מעלים ולומדים מורשת אבותינו על ידי עבודת שורשים, עבודה שאנו שוקדים עליה בכל שנת הלימודים הנוכחית, ותוצאותיה: אילן מפואר שנטוע עמוק בקרקע תרבותנו וענפיו מתרוממים אל על. לאיתנות הקיבוץ ולתפארת מדינת ישראל!

העולים לישראל ולקיבוץ - נושא החג

הכל התחיל כמה שבועות לפני יום העצמאות כשהוחלט שהחג השנה יהיה בסימן "עלייה". אסתר זטורסקי ביקשה ממני להכין רשימה של כל חברי הקיבוץ שעלו לארץ, כדי שאפשר יהיה להזמין את כולם להשתתף בתהלוכת הדגלים המסורתית. שמחתי שהחגיגות השנה הן בסימן עלייה כי הנושא קרוב מאוד לליבי. אני בעצם מרגישה שעליתי לארץ פעמיים: פעם אחת בגיל 8 עם משפחתי מדרום אפריקה ופעם שנייה לפני 10 שנים כשחזרתי משהות בת 8 שנים בקנדה. אני זוכרת היטב את "העלייה הראשונה" שלנו ותקופת האולפן במרכז הקליטה בגבעת ברנר ואחריה המעבר לניר אליהו. אין ספק שזו הייתה תקופה משמעותית מאוד. "העלייה השנייה" הייתה שונה לגמרי כי את ההחלטה לנסוע לקנדה והבחירה לחזור לארץ עשיתי לבדי. בנוסף, חזרתי בעצם הביתה ולא למקום חדש לגמרי שאיני מכירה. בקיצור, כמו שכבר אמרתי: הנושא בהחלט משמעותי וטעון. תהליך איסוף השמות והתאריכים של החברים שעלו לארץ היה מאד מעניין ולא כל כך פשוט. שמחתי שהייתה לי הזדמנות לדבר עם חברים שונים שבדרך כלל רק אומרים שלום כשנפגשים במקרה במדרכות הקיבוץ. השאלות הקצרות לגבי תאריך וגיל העלייה התפתחו לעיתים לשיחות ארוכות יותר והיה מרתק לשמוע מחלק מהחברים סיפורים הקשורים לעלייתם לארץ. היו כאלו שהסתפקו במתן המידע בלבד והיו אחרים שבחרו לספר קצת יותר והוסיפו פרטים לגבי תחנות המעבר בדרך לארץ, הילדים שעלו איתם, ההורים שכבר אינם בחיים ואפילו לגבי אחים שאינם מתגוררים בקיבוץ. מרתק לראות איך אנשים שונים מגיבים באופן שונה לנושא ואין ספק שההגדרה של "עולה" היא מאד אישית. יש כאלו שעלו בגיל צעיר ואינם מרגישים שהם עולים ואילו אחרים כן.

בסופו של דבר מעניין לראות את המגוון הגדול של העולים שהגיעו לניר אליהו – מבחינת הארצות מהם הגיעו והגיל בו עלו. ניסיתי להכין רשימה מלאה ומדויקת ככל האפשר אך במידה והשם של מישהו לא נכלל ברשימה אני מתנצלת על כך מאד ואשמח להוסיף את הפרטים בעלון הבא.

קרו שר תשבי

שם משפחה	שם פרטי	שנת עליה	גיל עליה	ארץ מוצא
נסל	שוש	1957	12	אלג'יר
סגל	חיים ז"ל			
פיינבלט	דינה	1979	22	דרום אפריקה
פייפר	מיכאל			גרמניה
קאופמן	משה	1948	16	רומניה
קובלסקי	אילן	1974	22	דרום אפריקה
קובלסקי	חנה	1955	1	תוניס
קורדובה	מנחם ז"ל	1955	18	טורקיה
קורדובה	רפי	1955	10	טורקיה
קושמרו	ציונה ז"ל	1951	24	טורקיה
קושמרו	יוסף ז"ל	1947	18	רומניה
קליפא	אברהם	1958	20	אלג'יר
קליפא	חוה	1951	10	צרפת
קציר	אגם	2002	שבוועיים	ארה"ב
קרבס	לורליי	1989	9	ארגנטינה
קרבס	מוניקה	1989	36	ארגנטינה
קרבס	מריו	1989	45	ארגנטינה
קרבס	קרולינה	1989	5	ארגנטינה
קרומן	אאידה	1977	29	ארגנטינה
רוזנבלום	איזו	1957	9	פולין
רוזנבלום	מרסי	1974	22	ארה"ב
רוזנבלום	טל	1988	8	מכסיקו
רוסו	אנט ז"ל	1961	28	צרפת
רוסו	אריק	1961	3	צרפת
רפפורט	קטי	1987	21	שבדיה
שוורץ	הניה	1948	16	ליטא
שוורץ	מיקי	1947	15	רומניה
שיקלי	ואלרי	1976	21	דרום אפריקה
שיקלי	יהודה	1959	8	תוניס
שלמון	תמר	1988	20	צ'ילה
שקד	מרים	1961	7	צרפת
שר	אסטל	1979	38	דרום אפריקה
שר	דיויד	1979	2	דרום אפריקה
שר	סולי	1979	41	דרום אפריקה
תקומי	אברהם	1948	15	טורקיה
תשבי	קרן	1979	8	דרום אפריקה

שם משפחה	שם פרטי	שנת עליה	גיל עליה	ארץ מוצא
אנדרסון	מייקל	2009	40	דנמרק
בוחצירה	מרסיאל	1996	25	צרפת
בורץ	מינדי	1978	22	דרום אפריקה
בורץ	רפי	1978	22	דרום אפריקה
ביוקאורל	אליס	1968	21	מרוקו
ביוקאורל	אהרון ז"ל	1956	16	טורקיה
ביוקאורל	ג'סיקה	1990	18	מכסיקו
ביוקאורל	אורן	2001	3	חודש תאילנד
ביוקאורל	מישל	1992	23	אנגליה
ברזילי	יהודית	1965	36	הונגריה
ברזילי	אריה ז"ל	1949	16	צ'כוסלובקיה
ברק	חיה	1935	3	יוון
ברק	אברהם ז"ל	1935	4	טורקיה
גבע	אסטל	1975	21	דרום אפריקה
גניאזדוביץ'	תלמה	1989	22	מכסיקו
הורביץ	הווארד	1975	25	דרום אפריקה
הנדלר	קטרינה			גרמניה
הררי	גיורא	1969	21	גרמניה
ויינטראוב	ריישה	1970	29	ארה"ב
זהר	אבי	1957	8	מרוקו
זהר	שולה	1971	15	ארגנטינה
זטורסקי	אסתר	1949	3	פולין
יוגב	ראובן	1959	3	ליטא
ינאי	גיל	1988	23	מכסיקו
ירושלמי	סמדר	1971	13	עיראק
כספי	זאב	1948	11	פולין
כספי	שמחה	1950	16	טהרן
לבנה	אלישבע	1964	6	פולין
לבנה	בוזזה	1957	5	פולין
לוי	אסתר	1951	17	טורקיה
לוי	יצחק	1949	19	טורקיה
מאור	חנה	1948	17	פולין
מאור	סוזן	1982	26	גרמניה
מאור	צבי	1948	19	רומניה
מדר	יתרו	1958	6	תוניס
מזרחי	לאה	1949	16	טורקיה
מזרחי	יעקב ז"ל	1949	15	טורקיה
נובוטובסקי	ליאוניד	1991	36	רוסיה
נובוטובסקי	ריטה	1991	35	רוסיה
נובוטובסקי	מישה	1991	6	רוסיה

הערה: בניהם של שליחים שנולדו בחו"ל אינם עולים למעשה, אלא מוגדרים בקטגוריה שונה בסוכנות היהודית. כאן הוספנו אותם לשם הפיקנטריה.

שמי ג'סיקה ביוקאורל ואני עליתי ממקסיקו סיטי.

סיבות העלייה הן רבות ומסובכות אך יכולה להגיד שהיו שני אירועים שמאוד השפיעו עלי.

בתחילת שנות ה-90 כ-175 צעירים מביה"ס יהודים ותנועות הנוער, יצאו ממקסיקו סיטי לפולין עם מטרה אחת, להיפגש עם צעירים מכל העולם ל"מצעד החיים" מטרת הנסיעה לא הייתה רק לזכור את השואה ולנסות להבין מה המשמעות שלה, אלא גם להעביר לכולם מסר אחד ברור :

"עם ישראל חי" ומקומו של כל יהודי בארץ ישראל.

מי היה מאמין שמסר זה יהיה בעל כל כך הרבה משמעות והשפעה עלי, נערה שמרגע זה לא רצתה משהו אחר, אלא להגיע לישראל.

בהתחלה רק לשנה הסברתי להורים שלי... זה רק שנה, שנת ההכשרה למדריכים מחו"ל בניר-אליהו, תלי קולקובסקי כשליח עזר לשכנע והגעתי לקיבוץ. בקיבוץ העבודה (בפרדס, חד"א ובחינוך), האנשים (חברים, בני משק, מתנדבים, בני גרעין הנחל) הקסימו אותי, יוסי ברזילי היה מדריך הקבוצה מטעם הקיבוץ.

ואז... באותה שנה פרצה מלחמת המפרץ הראשונה. חברי הגרעין שלי "גרעין חרמון", שבעה צעירים חסרי ניסיון ומלאי פחד היינו צריכים להתמודד עם החוויה, לעזור למשפחות עם ילדים צעירים, להיכנס לחדר אטום ולחבוש מסכות, לדאוג לעצמנו... זה לא היה פשוט... אליס ואהרון תמכו מהרגע הראשון וכבר אז קיבלו אותי כבת בבית.

ההורים למרות ציוניותם רצו אותנו בחזרה בבית. חלק מהגרעין חזר... בכאב לב... אבל עם מוטיבציה אין סופית לחזור והפעם לתמיד...

וכך זה קרה. תוך זמן קצר ההחלטה הייתה סופית מקומי בישראל, מקומי בניר אליהו.

ג'סיקה

חוה קאליפה – סיפור עלייתי לארץ

ביום 6/6/1951 עליתי עם הורי, דודה שלי ושני אחי מנמל מרסיי באוניה 'ארצה' אל "הארץ המובטחת", ואני בת 11 שנים.

כילדת מלחמה (מלחמת העולם ה-2) גודלתי בפינוק רב ובאהבה רבה, לאחר שהייתי במסתור כשנה וחצי בזמן הכיבוש הנאצי, בת יחידה בכורה להורי.

לאחר המלחמה נולדו לי שני אחים עמנואל ודניאל, וחיינו חיים טובים ונוחים בקרב קהילה יהודית חמה ומחבבת, בעיר מחוז במרכז צרפת. – למה היה צריך לשנות מצב אידיולי זה? אני לא הבנתי זאת, יותר נכון מיאנתי להבין – כשהורי שהיו חניכי תנועת נוער חלוצית "התקווה" בשטרסבורג, לא הרפו מחלומם לחיות בארץ ישראל, חלום שנדחה עקב האירועים הטראומטיים של המלחמה, בניית חיי משפחה נורמליים ובניית קריירה לאבי כרופא.

כשהודיעו לי את הבשורה החגיגית: "זהו זה, עולים לארץ ישראל" זאת לא הייתה חגיגה עבורי, לגמרי לא. ההיפך ניתן להיאמר: מה השיגעון הזה להפוך את המצב הנעים והמבוסס לחיים אל הלא נודע, רחוק מכל הידוע לי ולהם?! לא הבנתי וגם הבעתי זאת בנחרצות: אתם רוצים לעלות לארץ? אז תעשו זאת בלעדי! ברחתי למשפחת ידידים לא יהודית וביקשתי "אמצו אותי, כי אני את צרפת לא עוזבת!" הייתי בטוחה שאנו נוסעים לאיזה ג'ונגל פראי, ארץ אקזוטית שאין בה כלום חוץ מאגוזי קוקוס ואריות! גם המורות שאהבו אותי מאוד פנו אל אמי ובקשו שאשאר – כי איך הילדה תלמד ותתפתח בארץ שהיא כולה מדבר?! בדיעבד אני חושבת על הורי שגם כך היו לחוצים לקראת החיים החדשים, ולקיחת האחריות לזעזע משפחה שלמה אל ארץ לא נודעת – איזה קושי היה להם להסביר את מניעיהם האידיאולוגיים לסביבה הקרובה, לידידיהם הלא יהודים – והם היו רבים! אך מה שהוחלט בוצע. ארזנו חפצינו במכולה ענקית (על חשבוננו בלבד!). כל התרבות, המוסיקה, הספרים, הצעצועים, הבגדים ומזון בסיסי – כי אז הייתה תקופת הצנע וחלוקת מצרכים על פי תלושי זכאות – חיים שלמים דחוסים במכולה.

נסענו עם המכונית עד לנמל מרסיי – הרפתקאה בפני עצמה – כי אז לפני 62 שנים זו הייתה מעין יציאת מצריים! בפעם הראשונה ראיתי את הים, ואמא אמרה: את רואה, באותו הים תוכלי להתרחץ כמה שתרצי כשנגיע לארץ. הידיעה הזאת קצת ריככה את המכה. עלינו על סיפון האוניה "ארצה". על הסיפון ישנו חברי גרעין עולים מאנגליה שהיו אמורים להשלים את קיבוץ בית העמק. במשך שבעת הימים בהם ארכה ההפלגה לא משתי מהם. שרתי אתם, למדתי מילים בעברית, אך בלילה הייתי חוזרת לתא המשפחתי. כשהגענו לחופי הארץ, התכווננו חגיגית לירידה מהאוניה ולפגישה עם שלוש דודותינו, ותיקות מ"פלסטינה", אחיות אמא, ולמפגש ראשון עם המולדת. לבשנו את מיטב מחלצותינו – ומה קבלת הפנים שחיכת לנו: ריסוס ב-DDT !! כאן אין אפליה ואין מעמדות – כולם הצטרכו לעבור את טבילת הריסוס הזאת, וכך הפכנו לישראלים!

כאות לשינוי המהותי שאני עומדת לעבור, למדתי על האוניה את שמי בעברית, וכשעברנו דרך הטופסולוגיה ושאלו לשמי, הוצאת את "חוה" בטבעיות רבה, לתדהמת הורי. וכך התחילה ההרפתקאה של חיינו – כבר על האוניה החלטתי בני לבין עצמי – שאם הוחלט בשבילי לחיות בארץ אבותינו, אעשה זאת עד הסוף. וכך הפכתי ליותר צברית מהצברים – הכרחתי את אמא לקנות לי חולצות ב'אתא', מכנסיים קצרים נפוחי רגל לפי צו האופנה – ואת כל הבגדים היפים ואיכותיים שקנו לי בצרפת תרמנו ללשכת הסעד.

מהשבוע הראשון הלכתי לתנועת הנוער העובד והלומד, למדתי עברית בצ'יק – אך בתוכי ובבית פנימה המשכתי לטפח את הקשר עם השפה ואוצרות התרבות הצרפתית. הצלחתי בצורה לא מבוטלת, לדעתי, לאחד ולשלב בין המולדת הישנה לזו החדשה, עד עצם היום הזה!

אבי קיבל משרה של רופא קופ"ח בחדרה, שם נקלטנו יפה ע"י כל השכנים, ובמיוחד ע"י מנהל קופ"ח דאז אהרון לוי ואשתו שושנה ז"ל, אנשים נחמדים שהפכו לידידי המשפחה עד סוף חיייהם. התנועה, ביה"ס לילדי עובדים, ביה"ס התיכון, הכל היה מעניין, מרתק מלא אתגרים וחיים מלאי עניין ויופי.

אח"כ בא הצבא, גרעין נח"ל וניר-אליהו – הכל היה מכוון שכאן אמצא בן זוג שניחן באותו מיזוג שחיפשתי: תרבות צרפת, אינטלקט וחיים מלאי משמעות בקיבוץ, ובעבודת האדמה כאידיאל. כאן עוגנות שנות חיי. כאן הגשמת הייתי אישה, אם, מחנכת וחברה פעילה ומעורבת בקהילה, ולבסוף סבתא מאושרת.

חווה

קוראים לי צבי מאור

לא זה היה שמי לפני עלייתי ארצה.

עזבתי את שטח רומניה, את העיירה שלי שבטרנסילבניה – ברומניה ב-28 לדצמבר 1947.

הכל התחיל מספר חודשים לפני זה, כאשר שליחים מארץ ישראל באו לשכנע את הנוער היהודי ואולי משפחות שלמות לעלות לארץ ישראל.

השליחים שאני הכרתי היו חברי קיבוץ מעגן, יוצאי אותם מחוזות כמוני, שעלו ארצה הרבה לפני זה וייסדו את קיבוץ מעגן.

היה לא קל, לא לשליחים ולא לנו, כי ההורים התנגדו למעשה לעלייתנו ארצה. אבל אני הייתי כבר בן 18 וחצי ויכולתי לקבל את ההחלטה בעצמי לצעד משמעותי כזה, להינתק מהמשפחה ולעלות לארץ לא נודעת, שהפכה להיות חלום כל נער יהודי.

ב-28 לדצמבר, יום חורפי וקר, התייצבתי עם עוד קבוצת נערים ונערות מעירי, שבימים טובים היו בה בסך הכל 20 משפחות יהודיות, בתחנת הרכבת, לחכות לבוא הרכבת שהייתה צריכה לקחת אותנו לארץ ישראל. זאת הייתה העלייה הקבוצתית הגדולה ביותר, שהסוכנות ארגנה אי-פעם. 15000 איש באו בו-זמנית, בלפחות 30 רכבות משא מכל קצות רומניה.

נעשתה עבודה גדולה על-ידי השליחים להכין את כל העלייה הזאת, כולל ארגון וגיוס (בוודאי בכסף רב) עם השלטון הרומני על אגפיו השונים.

הרכבות הגיעו עד לדנובה, שאותה עברנו ברפסודות. מכאן – ברכבות בולגריות עד לנמל בורגס, שבו חיכו לנו האוניות "פן יורק" ו"פן קרשנט". אוניות אלה קיבלו אח"כ שמות עבריים: "קוממיות" ו"עצמאות" (שבה חנה הגיעה מצרפת).

אוניות אלה לא יכלו להפליג מנמל קונסטנצה שברומניה מכיוון שהים השחור היה עדיין ממוקש אחרי המלחמה.

בכל אונייה היו מסודרים 7500 דרגשים וקשה לי להיזכר איך עברו שני ימי ההפלגה עד לניקוסיה בקפריסין (אוכל, שירותים, וכד'). כאשר עברנו את מיצרי הבוספורוס כבר חיכו לנו משפחות בריטיות. נוצר הסכם בין השליחים והבריטים, שאנו נרד מהאוניות כאנשים אנונימיים, וזאת - בגלל מספרם הרב של השליחים מהארץ שהיו באוניות ולא רצו ליפול לידי הבריטים. הדריכו אותנו למסור נתוני הזדהות וגיל של פחות מבני 17 וכך, עד היום אני רשום בתעודת הזהות צעיר בשנתיים מגילי האמיתי.

בעזרת שליחים התארגנו למעין גרעין של קבוצה מעליית הנוער, כ-30 חברים. לפי הסכם עם הבריטים, בסוף חודש פברואר 1948 (לפני הקמת המדינה), העלו אותנו ארצה לקיבוץ כפר גלעדי. שם התארגנו מבחינה חברתית ורכשנו קצת ניסיון קיבוצי והכשרה חקלאית.

התגייסנו לנח"ל ומשם ביחד עם עוד שלוש קבוצות – כ-120 חבר וחברה הקמנו ב-1950 את ניר-אליהו (וזה סיפור ארוך אחר...)

צבי

ריישה ויינטרוב—סיפור עלייתי ארצה

עליתי ארצה בקיץ 1970. העלייה שלי הייתה כאתגר, ושינוי גדול שהחלטתי לקבל על עצמי – והדגש על החלטתי!

ברור שזו הייתה בחירה וברור שלא היה לי מושג מה יכול להתפתח. קיוויתי שיהיה בסדר או יותר מכך. עזבתי "שם" ובאתי לכאן. "שם" תמיד היתה אופציה עבורי. אבל כשהתחנתתי עם פרויקה ז"ל שזרתי את גורלי עם זה של הארץ ושל הקיבוץ.

כשהגעתי לארץ היו לי כבר חמש שנות ניסיון כעו"ס פסיכיאטרית. כמו כן היה לי רקע של לימוד עברית בבי"ס יהודי עד כיתה ו'. כך, שרכישת השפה ומציאת עבודה היו משימות לא קשות מדי. מצאתי עבודה (אם זכור לי נכון היה סיוע משירות ההשמה של משרד הקליטה) ויצאתי לדרך "ללמוד" את הארץ. עבודתי הראשונה הייתה בבית החולים בתל השומר, במרפאה הפסיכיאטרית. אני זוכרת שנדהמתי מההירארכיה הקשוחה והמיושנת בהנהלת הצוות; אני באתי ממערכת מתקדמת, פתוחה ויצירתית בתחום בריאות הנפש בקהילה. אבל – בזכות הקשרים שנוצרו בתל-השומר מצאתי מקום עבודה יותר מעניין, במרפאה של קופ"ח, שנכללה בה גם השתתפות בבניית השירות הסוציאלי בבי"ח בילינסון. במשרה זו עבדתי 3 שנים, עד שילדתי את עמוס – אבל היו לי עוד מספר "מבחני כושר" לעבור לפני היום הגדול ההוא!

אני יכולה לסכם שנקלטתי בארץ באמצעות עבודתי המקצועית. סביבת העבודה והעמיתים היו לי כעוגן בתהליך ההיכרות וההסתגלות לחיים בארץ. דרך העבודה לא רק למדתי את התרבות והחברה, אלא גם הכרתי אנשים שהיו לי לחברים, ובעזרתם התחלתי לבנות לי חיי חברה בעיר הגדולה תל-אביב. וכאן מבחן הכושר הראשון. הייתי רווקה בסביבה, שבה רוב הנשים בגילי היו כבר נשואות או בדרך לחופה. הן היו מרוכזות במטרה לבנות משפחה ולגדל את הדור הבא. הבנתי שאם אשאר בארץ – זה יהיה רק עם בן-זוג וחופה.

יש עוד מבחן כושר שחרוט בזיכרוני מן החודשים הראשונים. הייתי מאוד לבד. מלבד כמה שותפים באולפן בורוכוב (שהיה עבורי סביבה חמה, אבל הסתיים מהר) והעמיתים בעבודה – הייתי בעצם בודדה – תחושה לא נעימה.

למזלי "נשלחתי" ע"י אימי למשפחה של חברת ילדות שלה מארה"ב. זו הייתה משפחת מושבניקים – האם ניצולת שואה, האב צבר – יליד העמק. מה היה יכול להיות יותר ישראלי? מלח הארץ בלי צל של ציניות! גידלו ארבעה ילדים בעלי ערכים של אהבת הארץ וצניעות. דרך אגב, הבן הצעיר (שיהיה בריא עד 120) הוא אחד מגיבורי הקרב על הבופור. לאיזו דוגמא זכיתי! ואיזו קבלה חמה העניקו לי! תוך כדי החיבוק החם של המשפחה הוקלה מאוד תחושת הלבד שלי. היה לי מקום להשתייך אליו בשבתות ובחגים, בליל הסדר! אחרי זמן מה, אפילו אם לא נסעתי אליהם הספיקה לי עצם הידיעה שהם נמצאים!

כל זה כדי לספר, שמה שחסר היה לי ביותר בתהליך העלייה, הייתה המשפחה והחברים שעזבתי שם. מבחן הכושר היה לבנות הכל מחדש – כאן.

אני מסכמת לעצמי שעברתי את המבחנים בהצלחה. כשפגשתי את בעלי ואבי ילדי – פרויקה ז"ל – עמד בפני עוד אתגר: להחליף את חיי העיר בחיי הקיבוץ.

כך נמשכה קליטתי – תוך כדי בניית משפחתנו בנר-אליהו – עמוס דקלה ותהילה שממשיכים את הסיפור שלי בארץ.

עברו 43 שנה ואנחנו כאן!

ריישה

יענק'ל דר בלעכר סיפור משפחתי

06 אפריל 2007

י"ח ניסן תשס"ז

אף אחד לא אמר קדיש על קיברו של יענק'ל דר בלעכר, או אולי היה שם מישהו שידע למלמל את התפילה, אבל אנחנו לא היינו שם. גם אישתו, סבתי חיה, לא הייתה שם. דרכם נפרדו שבועות או חודשים או ימים קודם לכן, כשירדה מהרכבת לחפש מים ולא חזרה, כי הרכבת נסעה בלעדית וכך בלי מים נפרדה מבנותיה, דודותיי, ומבעלה, סבי, לתמיד, אבל אולי לא לנצח, כי כך אומרים אנשי אמונה, יתכן ונפגשו בעולם הבא, עולם שכולו טוב.

אף אחד לא היה שם לומר קדיש על קברה של סבתי חיה, שנפחה את נשמתה והלכה לעולם שכולו טוב, אולי. בודדה ומיוסרת, אי שם באסיה התיכונה, באוזבקיסטאן או קזחסטאן, במרחק של שעות או ימים או שבועות מיקיריה, סבי, בעלה, יענק'ל ובנותיה סימה ורייסל שנעלמו עם הרכבת ממנה ירדה לחפש מים. בקיץ של שנת 35, שכר סבא עגלון שייקח את אמא עם המזוודות לתחנת הרכבת. סבא וסבתא ושלש האחיות צעדו מאחור, לסבא לא היה כסף לשכור עגלה נוספת. כך, כמו מסע הלוויה התנהלה השיירה מהעיירה טיגינה ברומניה, היא בינדרי (ברוסית), אל תחנת הרכבת. אל הרכבת שתיקח אותה לקונסטנצה, נמלה של רומניה, אל האוניה שתיקח אותה לפלשתינה א"י.

בקיץ של 45 שוחררה אירופה. מן המלווים בשיירה הקשה ההיא נותרו בחיים רק אמא שעלתה לפלשתינה ומינה הקטנה שבאחיות שנדדה לבדה סיביר.

עכשיו אני יושב עם מינה. אמא מביטה בנו בעיניים של חירשת, מיואשת מהסיכוי לעקוב אחר השיחה ולהבין אותנו, ומינה מספרת לי ב-30 דקות את קורותיה בשנים הנוראיות ההן.

"הוא היה בלעכר" מספרת לי מינה באידיש, על אביה, סבא יעקב, על שמו אני קרוי. אני מנסה להבין מה זה בלעכר. אחד שמתקן, גגות וגיגיות, היא מנסה להסביר, "בקיצר, קבצונים" היא מסכמת. סבא היה פחח. מינה לא מכירה את המילה, והאידיש שלי מתעשרת בעוד מונח, בלעכר. בילדותי אהבתי לשחק בבדיל, לנסות להלחם ואמא לא אהבה את הרית, "הוא מזכיר לי את אבא", היא הייתה אומרת, "הוא היה פחח". עכשיו אמא רק מחייכת וממלמלת, "הזמן בורח מהר".

"כשחזרתי מסיביר, לאחר המלחמה, לא היה זכר למשפחה. בינדרי הייתה לאיי חרבות, את ילדי שחלה בטיפוס, קברתי שם, בסיביר, ועקבותיו של בעלי אבדו בחזית. הוא גויס לצבא האדום ולא שב" ממשיכה לספר לי מינה, "קרובת משפחה שהייתה עם סבתא, סיפרה לי איך איבדה את עולמה בדקות בהן ירדה לחפש מים ונותרה בודדה בתחנת רכבת בלב אסיה", היא מתה שם ממחלות וייסורים. "איש אחד מהעיירה סיפר לי כי ראה, בעיר אחרת בלב אסיה, קבוצת יהודים קוברת את 'יענק'ל דר בלעכר' ואני מניחה שזה היה סופו של סבא". "והאחיות שהיו איתם, מה קרה להן?" אני חוקר את מינה, "איש לא ראה, איש לא שמע, נעלמו, התאיידו, לצידי הדרכים של אסיה היו מוטלות גופות לאין סוף, אנשים מתו כמו זבובים, רעבים, מוכי טיפוס ומלרייה".

"אחרי המלחמה עבדתי בבית חולים, ידעתי שיש לי אחות בקיבוץ שריד, בפלשתינה, אך לא הייתה לי אפשרות ליצור איתה קשר. יום אחד הגיע לבית החולים קצין רוסי צעיר, ישר זיהיתי שהוא יהודי. פניתי אליו ביידיש והוא מייד היסה אותי, לא עכשיו הוא אמר. בערב הוא חזר, סיפר לי שגם לו יש אח בפלשתינה, בת"א. תני לי את הפרטים של אחותך, אח שלי ינסה לאתר אותה".

ב-1945, 10 שנים לאחר שנפרדו, המכתב של דודה מינה שנשארה בברית המועצות נשלח לתל אביב שבפלשתינה, אל האח של הקצין בצבא האדום. האח נסע לקיבוץ שריד, כתובתה האחרונה של אימי על פי זכרונה של דודה מינה, שהייתה בת עשר כשנפרדו.

"אני זוכרת שהיו מגיעים מכתבים מרוזה (אמא שלי), הייתה התרגשות גדולה בבית, אבא שידע קרוא וכתוב ביידיש, היה מקריא לנו ומספר בהתרגשות על קורות בתו בקיבוץ בפלשתינה. לפני שהמלחמה הגיעה אלינו, עוד הספקנו לקבל מכתב עם תמונה ואבא קרא בהתרגשות, 'חיה, אנחנו עכשיו סבא וסבתא...'"

גם אני זוכר תיק של עור, שמצאתי בבויידעם, מעל המקלחת, שלא תמיד מותר היה לטפס אליו ובו צרור של מכתבים, בכתב יד באידיש. וכשביקשתי מאמא שתתרגם לי היא אמרה "לא היום, אולי פעם אחרת, זה

מאבא שלי" ונדמה לי שראיתי אותה מוחה דמעה ואולי רק עכשיו אני רוצה להאמין שראיתי דמעה, כי בעצם מעולם, כך נדמה לי, לא ראיתי את אמא בוכה...

בקיבוץ שריד היו מי שזכרו את אמא, אף שכבר שנים רבות עברו מאז שעברה ממנו לשמיר, ומשמיר לכפר עטה, שלימים היה לכפר אתא, שלימים היה לקרית אתא. ומכתבה של דודה מינה הגיע ליעדו בכפר אתא או עטה. מכתב שהחזיר לאמא אור, שרק מי שאיבד משפחה ומצא חלק קטן ממנה, יכול להבין.

אמא כמובן מיהרה לענות ושלחה מכתב לאחותה לפי הכתובת ממנה נשלח המכתב, אך לעיתים מה שמתחיל קשה גם ממשיך קשה. מבית החולים בו עבדה ושאליו היה ממוען המכתב, הועברה דודה מינה לעבוד בעיר אחרת. במדינה הסובייטית אפשר היה לשלוח אנשים לעבודה על פי החלטות של סדרן העבודה בסניף המפלגה המקומי. אך גם כאן יד הגורל הטוב הייתה על העליונה. גם בבית החולים היה מי שזכר את מינה, האישה הצעירה המחכה לבשורה מאחותה הרחוקה בפלשתינה, וטרח ונעל מגפיו, ויצא למסע אל העיר הרחוקה אליה הועברה מינה, כדי לתת לה את המכתב המיוחל. אין עדויות לרגע המאושר הזה אך אין ספק כי גם בכך הוא מעורר התרגשות.

וכשנולדתי אני, כבר היה ידוע בבית כי יש דודה ברוסיה הרחוקה ויש לה בעל ושני ילדים. מרוסיה הרחוקה היו מגיעים מידי כמה חודשים מכתבים באותיות קיריליות, ותמונות בגוון חום או אפור של בני הדודים שלי קלרה ולוניה, שחיים וגדלים שם בברית המועצות, שרים את האינטרנציונל וחברים בקומסומוול. ואני חשבתי שככה זה אצל כולם, שדודים יש רק במכתבים, ותמונות וסביבם וסבתות רק באגדות. בעצם בשכונה שבה גדלתי כמעט ולא נתקלנו בסבים וסבתות, לכולם היה מובן מאליהם שסבים וסבתות שייכים לעולם שהיה שם ולא לכאן.

כשאפשר היה, אני חושב שרק פעמיים בשנה, אמא הייתה שולחת חבילות של דברים טובים לאחות הרחוקה. גם אצלנו בשכונה היו מי שקיבלו חבילות מאמריקה הרחוקה. כנראה שלכל ארץ בעולם הייתה אמריקה משלה. לפעמים אני נזכר בריח הקפה המיוחד שהיה מגיע בחבילות שקיבלה משפחת, לא חשוב, לא נסגיר את שמה, והיו שם עוגיות בטעמים שלא הכרתי, כשבארץ עוד חילקו חמאה בהקצבה.

קלרה גדלה ונסעה ללמוד באוניברסיטה במוסקבה. שם הכירה את חיים, ואמא שלחה להם בד מיוחד כדי שייתפרו לה שם שמלת כלה. ובראשית שנות השבעים כשפעילי העלייה הגבירו את המאבק, אמא שלחה בקשה לאיחוד משפחות וחיכתה בהתרגשות לאפשרות.

קלרה וחיים הגיעו ראשונים, והספיקו להשתתף בשמחת החתונה שלנו. האישור של מינה התעכב, ומן הסתם מתח לאמא את העצבים. באחד הימים הגיעה הודעה מהסוכנות, ואמא התבשרה כי מינה ומשפחתה כבר הגיעו למחנה המעבר בוינה. זה היה ההסכם של ברית המועצות עם המערב, היהודים לא יוצאים למדינת ישראל אלא לוינה, בה פתח הקנצלר היהודי, ברונו קרייסקי מחנה מעבר, וממנו היו היהודים חופשיים לבחור לאן ימשיכו ולא כולם בחרו במדינת ישראל.

כשאמא חזרה מהמכולת, בפתח הבית עמדה מונית. ומן המונית, כמו בסרט טוב עם הפי אנד, ירדה אחותה הצעירה ממנה בעשר שנים, מינה, וכך נסגר מעגל של 40 שנה שראשיתו בשנת 1935, בפרידה בתחנת הרכבת בבינדר וסגירתו כששתי האחיות עומדות ברחוב, מחובקות ובוכות (לא ראיתי אך אני בטוח שהפעם אמא בכתה) זו בזרועות זו, בקיץ של שנת 1975.

קוני

השתתפות באבל

מערכת העלון מבקשת להשתתף באבלם העמוק של תמר שלמון ושל בני המשפחה על מות האב-הסבא **לואיס ויסנסיו בלום ז"ל**

לואיס נולד בסנטיאגו צ'ילה ביום 23/0/1937

ונפטר ביום 21/03/2013 בעת שתמר ולי היו בדרכן לביקור משפחתי בצ'ילה.

בשעה טובה ובהמון מזל טוב - ברכות למשפחת **גילי בלומנטל** הלא הם **זוהר האב ותמי האם** שחובקים בן בכור בשם **איתן** לאחר מאמצים גדולים שהיו שווים את התוצאות בהחלט.

כך השאירו אותו לבדו בנות **שיקלי ואלרי וירדן** את אב המשפחה וקפצו לטיול בלונדון לשופינג וכ"ו אבל אל דאגה גם שיקלי האב לא התלונן על הזמן שהיה לו בכיף לבדו.

יום האישה או יום המין היפה צויין השנה בארגונה של **חווה קאליפה** בסדנת לחם עם **איריס איצקוביץ**. הלחמים לא נאפו במקום אבל דווח על תוצאות טובות וערב נעים.

האירוע הראשון לעלון זה, היה ערב פסח אשר לא פסח על קיבוצנו וטוב שכך. חגיגה משפחתית קיבוצית נחמדה עם המון ילדים (כן ירבו) ושיתוף של כולם. אב הסדר הלא הוא **רמי צדפי**, אך על הארגון, התיאום והפרטים הקטנים הופקדה **לילך ינאי** שלא שכחה כלום. תודות לכל המשתתפים: הקריינים והרקדנים, **להדס שר ודלית רגב** שתמכו בתחום האומנותי, **לאלי ביוקאורל** והצוות על האוכל המוצלח והטעים. במהלך הפסח טסו **תמי גביש** והנכדה **ליאור ליפן**, וגם **אבנר כהן** טס ליפן, **תלמה** לביקור משפחה באלפסו, ו**ויצמן ותרצה** לטיול לברלין.

את סוף הפסח חגגנו במימונה המסורתית למרוקאים שבינינו (הם לא רבים) ולכל מי שנענה לברכת "תרבחו ותסעדו". המימונה השנה הייתה מדליקה, והעוגיות המופלאות של **רות נמר** שהיו טעימות ויפות במיוחד. תודה לכול הבנות שהכינו מופלטות, **לירז מדר וסמדר** (אמא של פזית ראובני) ואפילו הפולניות **זוהר קציר וסמדר יוגב**, כל הכבוד, היה טעים בטרופ. אומנם החלק האומנותי לא היה משהו ואכזב בגדול, אבל הכי חשובים הם האווירה ושיתוף הפעולה, וזה שרבים מגיעים לערבי התרבות.

מזל טוב למשפחת **זוהר שלומית ורונון** על הולדת הבת **טל נכדה לאבי ושולה** ואחות קטנה **למאיה ואיתי**. שפע ברכות וחיבוקים והמון שימחה בחיים.

ערב יום השואה באחריותה כתמיד של **חווה קאליפה** – התפאורה המכובדת ועזרתם של בני הנעורים בטקס יפה ומרגש עם עדות וסרט של **עליזה ברק** בנושא שבעים שנה למרד גטו ורשה.

ממשיכה העבודה במתחם הראשון של הקליטה הגדולה. בתקווה, כמו שנאמר בטקס הנחת אבן הפינה, שלמרות העיכובים, בשנה הבאה יחגגו הנקלטים את חג הפסח בביתם בקיבוץ.

השנה ממש הקדמנו, הבריקה כבר נקייה ומוכנה לפתיחת עונת הרחצה. וזאת כמובן בזכות: חברינו הצעירים, הנעורים ילדי נקר, ואלו שתמיד באים לעזרה (שאני אישית מאוד מעריכה את זה, וחושבת שזה לא מובן מאליו). התיאום שהיה מושלם בין הגד"ש **תלי קולקובסקי וירמי לביא**, לבין **יוסי לוי** וצוות עדן בכיכובם של **עוזי בארי וטל רוזנבלום** (שבשנה שעברה היה חסר מאוד). ובזאת העמידו את הפנינה מוכנה מזומנה ונקייה לעונה חמה וטובה.

לירז ושלי המופקדות כבר מספר שנים על טקס יום הזיכרון, יודעות איך לכבד את המשפחות, ובמקביל לכוון טקס נעים ושונה בכול שנה. השתתפותם של חברים חדשים במקביל לחברים שתמיד נרתמים - יצר טקס יפה ומרגש. למחרת, הטקס בבית העלמין גם הוא היה מכובד. במיוחד נשמע קולו של זיו אייל שכתב קטע חדש שצמרר את כולם. נזכור ולא נשכח.

חגיגות העצמאות אותם חגגנו בפנינה של הקיבוץ הלא הוא גן האירועים 'עדן על המים', נפתחו כמו תמיד במשואות ובמפגן כתובת האש האדיר, עליו עמלו ילדי הנעורים ונקר, וכמיטב המסורת זיקוקי הדינור המרהיבים. בהמשך חג העצמאות בפיקודה של **אסתר זטורסקי** ויד ימינה **שושקה לוינסון** בנושא העלייה לארץ ולקיבוץ. כל מי שלקח חלק באירוע זה (בעצם כולם שובצו לעזור) עשה אותו לאירוע נהדר. תודות לילדים שלקחו חלק בריקודים **לליאור מדר, קרן תשבי, דלית ולילך** על הכוריאוגרפיה לריקודים, לקולית בניצוחו של **נרי לנצ'נר** והזמרים **אריה, נורית, ליאת, אפרת, דרור, ונטע** שהייתה גם מופקדת על הנחיית האירוע. למספרים **צבי, חווה, ריישה, ג'סיקה ומישל לרות נמר** על העוגיות האין סופיות, ולכם קהל יקר שנשאתם עד סוף הערב, פרגנתם והודיתם, ופרקתם בשמחה את האירוע.

אני מוצאת לנכון לפרגן כאן לחברים שעמלו על המלאכה מסביב, בכל האירועים, ליהודית **מדר** וצוות הנוי על קישוט החצר ועל העזרה של תביא תיקח.... ולצוות התרבות שבראשה **שיר רז** על ניהול האירועים וחשיבה על כל הפרטים. לצוות מדריכי הנעורים ונקר **עמרי רז** ו**תמר עוזרד**, ולכם ילדים יקרים שתמיד עוזרים ונותנים יד. אין עליכם!!!

כשחיפשנו את משפחת **פיינבלט** לעזרה ביום העצמאות התברר שגם הם קפצו ללונדון לטיול קצר ונחתנו הישר לפריקה.

פפי וממי הלא הם ההורים של **מרסיאל בוחסירה** הגיעו לביקור בארץ לאחר שעברו תקופה לא קלה – ברוכים הבאים ושיהיה לכם כיף עם המשפחה.

מזל טוב **לאילאיל וטל** להולדת **דפנה**. אחות **לאלה**, נינה **לתמי גביש**, נכדה **לסמדר וראובן יוגב**, ואחיינית **ליונתן, יעל וליאור**.

שרוניה ופיני קפצו לביקור משפחה בגרמניה, נברך שהפעם יחזרו הביתה שלמים ובריאם.

גם השנה לקחו על עצמם **דלית וליפז רגב ודונית אביגד** את חגיגת ל"ג בעומר. ארגון מושלם, פיזור נכון של התחנות, מחשבה וראייה טובה של אירוע לכל המשפחה. הגירים הצבעוניים, הפחים המתגלגלים, פיתות-נקניקיות ותפוחי אדמה באחריות **יובל ראובני**, ומופע אש. ולסיום הרכב הבית – **מתן, תבל, שירז ויעל** בשירה בציבור. באמת כל הכבוד, מחכים כבר לשנה הבאה.

תאמינו או לא אבל כבר עברו שנתיים מאז הגיוס של **בת אל מאור** והנה זה עבר, והיא השתחררה. נאחל שחרור קל ונעים ושתמצאי עבודה עם רכב....

והפעם זה עם תעודת ומספר!!! תנו כבוד **לעו"ד אבישי רוזנבלום**!!! שעבר את מבחן ההסמכה לעריכת דין. אבקשכם לפנות אליו עם קידומת התואר, וכל בקשה בשלושה עותקים.

עומר לביא נסע עם קבוצת הכדורגל בה הוא משחק (הפועל כ"ס) למשחק ידידות עם קבוצת הילדים של ברצלונה ואספניול כאשר באספניול הבקיע גול כבוד, מה שהביא גאווה לכולנו. בנוסף זכה להיות באצטדיון, הקאמפ-נואו ולראות משחק ברצלונה-מיורקה. ועוד - הגשמת חלום במסגרת שנת הבר מצווה - זכה עמר להיפגש עם חברי הקבוצה שהוא אוהד, הלא הם הפועל תל אביב. תמשיך לעשות חייל בכדורגל – כל הכבוד!!!

ברגע האחרון נמסר **שקטי ודרור** נופשים לזמן קצרצר באיטליה. תיהנו חברים, מגיע לכם.

ניר אליהו מעצמת ספורט – לאחר שהודפסו חולצות מנדפות זעה בצבע טורקזי בולט עם הלוגו של "רצי ניר-אליהו" יצאה חבורה גדולה ונכבדת למרוץ "מהר לעמק". זהו מרוץ שליחים, שמתקיים במשך 24 שעות, וקבוצה יכולה למנות עד 8 רצים. קבלו את: **עמרי רז, דור הורוביץ, אמיתי הורוביץ, לירז מדר, גולן ברק, אהרון כדורי, רפי נחום, ניב נמר, אייל רונן, ארז אליהו, שגב לוינסון, דן קובלסקי, ניצן מאור, תמר עוזרד, יניב שיקלי, שלי בורץ**. בקבוצה רצו גם "שחקני רכש" **ירון ברין, גיא פרנקל ועליזה נוסבאום**. כבוד גדול!

וממש טרי, ועדיין ריח הזעה באוויר – מרוץ ברוקס ניר-אליהו שחל בשבת 11 במאי ובו לקחו חלק רבים מחברי הקיבוץ והילדים בכל הגילאים. בצוות המארגן גם **ארז ולירון אליהו**. הזינוק והסיום ב"עדן על המים" והמסלולים ברחבי המטעים והשדות של ניר-אליהו. ילדי בר המצווה השתתפו ורצו כמשימת בר-מצווה. **שובל וינטר** הביא כבוד לקבוצה כשזכה במקום שני במרחק 2 ק"מ. עוד זוכים משלנו: **אפרת**

וינטר במקום השלישי ב- 4 ק"מ נשים. **יונתן ביוקאורל** ראשון עד גיל 16 במקצה 8 ק"מ, **אגם קציר** מקום שני למרחק 2 ק"מ, **איתן ביוקאורל** מקום ראשון למרחק 2 ק"מ, **יערה זנגי-רדושינסקי** לקחה את המקום הראשון ב- 15 ק"מ לנשים ו**גיא בארי** במקום הראשון ב- 15 ק"מ גברים. אירוע ספורטיבי מהנה ומשמח.

יוני

יצחק לוי, 83
שמחה כספי, 81
יונה פלג, 70
אליס ביוקאורל, 67
אאידה דולב, 65
יעקב שקד, 61
רחלי הררי, 61
ליאוניד נובוטובסקי, 60
אריה קזמירסקי, 60

ילידי החודש

מיקה מזרחי, 59
קטי רפפורט, 48
יפתח צדפי, 47
מישל ביוקאורל, 45
ירמי לביא, 44
קרן צדפי, 40
ניצן מאור, 29
שני קובלסקי, 25
אביב מדר, 21
בת אל מאור, 21
לוינסון יהב, 17
עומר מדר, 12
נויה ברלס, 11
זואי בוחסירה, 10
עפרי מדר, 7
אוהד כדורי, 7
עופרי לב ארי, 5

אלון אברהמי, 37
אתגר קאופמן, 37
נרי לנצ'נר, 36

ניר ברזילי, 39
דויתן סלע, 36
דיוויד שר, 36
רועי קורדובה, 35
ענר ביוקאורל, 34
אייל פיינבלט, 28

מאי

אהובה לביא, 75
אסטל שר, 72
שלומי קרומן, 64
עוזי בארי, 61
שרי הורוביץ, 61
גדי מאור, 58
אהובה קורדובה, 56
אלישבע ליבנה, 56
רות נמר, 52

ליפז רגב, 49
קטרינה הנדלר, 48
אמל כרמיה, 48
ענבל ברלס, 48
דלית רגב, 44
אייל ברלס, 43
רותי ברלס, 42

בר פלג, 17
נרי בוחסירה, 13
נעם ינאי, 13
אורן ביוקאורל, 12
אמיתי אברהמי, 2

כצפוי, עוררה הכתבה הנרחבת על הרפת, ובמיוחד על צוות הרפת גלים של זיכרונות. קיבלנו מכמה חברים מידע לגבי חברים ובני משק נוספים שעבדו בענף. אני מוסיפה לרשימת האנשים שכבר צויינו את אריה שלמון, את ריקה שלמון ז"ל, את בני פלג ז"ל, יריב פלג, מעיין פלג ודייב המתנדב.

יונה שלחה גם סיפור נחמד על בני :
בני פלג חלב בידיה בימיה הראשונים של רפת ניר-אליהו, כמו כן גידל פינת חי קטנה. זכורים לי טווס וקוף. הקוף שהיה משתחרר לפעמים, היה תופס את זנבו של הטווס ועף איתו אל עצי האיכליפטוס הסמוכים לרפת. הקוף הזה שנא סיגריות. הוא היה לוקח אותן מכיס החולצה, חותך ומשתין עליהן.

פתרון חידת הארכיון בניר 505 : פלסטניר

השילוט בתמונה נמצא באזור האכילה של מפעל "פלסטניר". פינה מוצלת המאפשרת ישיבה שקטה ונעימה לשיחה, מנוחה ואכילה.

החידה ופתרונה מביאים אותנו לעסוק ולספר במפעל "פלסטניר" שהוקם בשנת 1973, ובכך נציין 40 שנה לקיומו. המפעל התחיל במבנה שהיה לפני כן מחסן תבואות, והיום שוכנים בו משרדי הגד"ש והמטע, החשמליה והמים, ואף נגריה.

באוגוסט 1975 החלה הבנייה במקומו הנוכחי, וכשהיא הושלמה, בשנת 1978, עברו למבנה החדש. במשך השנים הורחב המפעל, גדל והשתנה בשיטות, ובמגוון המוצרים. הוכנסו מכונות חדשות ומתקדמות לאקסטרוזיה, חיתוך והדפסה, וכן תהליכי בקרה וניהול מתקדמים.

ביום 28.11.2007 נחתם הסכם עם שותף חיצוני: חב' "פלורנס" בניהול ברק לפלר.

מפעל "פלסטניר" הינו אחד היצרנים הגדולים בישראל של מוצרי אריזה מפוליאתילן. מייצר אריזות רב שכבתיות וחד שכבתיות בעיקר לתעשייה. יריעות ושקיות מודפסות באיכות גבוהה כולל אריזה אוטומטית, יריעות שרינק, מוצרי ניילון ועוד...

בימים אלה נעשות ההכנות לקליטת אקסטרודר חדש שיגדיל הייצור ב 40%.

פלסטניר 1973— המבנה הראשון

מנהלי מפעל "פלסטניר"

משנת 1973 קלמן גביש וצבי מאור נהלו יחדיו כאשר צבי מ. עוסק יותר בקשרי חו"ל.

משנת 1981 קלמן גביש ורמי צדפי נהלו יחדיו, רמי צ. החליף את צבי מ. בקשרי חו"ל.

אילן קובלסקי 1981 - 1988

אברמלה לוינסון 1988 - 1991

עוזי בארי 1991 - 1994

אילן קובלסקי 1994 - 2002.

גדי מאור 6/10/2002 – ממשיך

בראשית 2008 נכנס שותף חיצוני חב' "פלורנס" בניהול ברק לפלר.

חברי משלחת "פלסטניר" לגרמניה סוף פברואר – ראשית מרץ 1973 :

צבי מאור, מיקי שוורץ, משה קאופמן, יעקב מזרחי, אהרון ביוקאורל, אפרים וינטרוב, זבולון לביא. חברים אלה נסעו כדי ללמוד להפעיל את המכונות, והפכו להיות צוות העובדים הראשון של פלסטניר.

לאורך 40 שנות קיומו של המפעל בניר-אליהו עבדו בו הרבה מאוד חברים. חלקם עבדו שנה באקסטרוזיה (סוג של תורנות שהייתה נהוגה אז), רובנו עבדנו בתורנויות ערב של מס' שעות במחלקת שקיות, גיוס נוסף שרבים לקחו בו חלק היה קיפול שקיות כריסטמס לייצוא, וכן עבדו חברים מבוגרים באריזות שקיות, תחת יוזמתו וניהולו של יוסף קושמרו ז"ל.

בין העובדים תקופות ארוכות, נוסף לאלה שמוזכרים בחומר מן הארכיון ובסיפורי החברים, אפשר למנות גם את ציונה קושמרו שהייתה אם בית מיתולוגית ומזכירה, את עודד נסל, אריה ברזילי, תומס ובר ותבדל"א הדסה ראובני.

להלן מובאים סיפוריהם של יורם יפה ומוטי נמר, שדרכם ניתן ללמוד משהו על התפתחות המפעל, ועל השינויים שחלו בו.

יורם יפה

עבדתי בפרדס עד 1982 ובאותה שנה התחלתי לעבוד בפלסטניר. התחלתי במחלקת אקסטרוזיה, אח"כ עברתי למחלקת שקיות. למעשה עבדתי במחסן משנת 1984. באותם שנים עבדתי בין היתר עם דורון מסד, זאב לנדסמן, עם אברמליה לוינסון, רפי בורץ, ג'וני סוורדלו, אלי ביוקאורל, עידן ביוקאורל, עמר לוינסון. הנהגים היו צ'יני, יעקב מזרחי ומיקי שוורץ יבדל"א. למדתי תעשייה וניהול בשנים 1988-1990 ואז עבדו רמי רוסו וחביב. כשחזרתי מהלימודים הייתי מנהל ייצור במשך שנתיים (אחרי עוזי). כשרמי עזב חזרתי למחסן. בהתחלה לא היה מחשוב, עבדנו עם כרטיסיות ותעודות ידניות, ואסטל הייתה מפיקה חשבונות לאחר מכן. עבדתי עם עמיקם הרבה שנים, הוא היה עושה ניירת.

כשנכנס המפעל ל'מעלה' הכל נהיה ממוחשב, כולל מלאי.

תיאור קצר של יום עבודה במחסן: מתחיל ב- 6:00 בבוקר. מעמיסים מכוניות להובלות ראשונות, מסדרים את האולם אחרי הייצור של הלילה ומכניסים למחסן, ועדכונים למחשב. המשאיות חוזרות לסיבוב שני, מפיקים תעודות, ומכניסים את הגלילים לדפוס ולחיתוך לערב ולילה. כל מעבר גלילים ממחלקה למחלקה נעשה דרך הלוגיסטיקה של המחסן, שהוא בעצם מחסן מלאי ומשלוחים, ונותן שירות לכל המחלקות. העבודה היא במידה רבה מול השיווק. עבדתי תקופה עם עוזי ורפי, ואח"כ שמוליק קנטור. בימי שמוליק היו עוד אנשים שעבדו בשיווק ומכירות – אבי וינטר תקופה ארוכה. במשרד השיווק עבדו בשנים האחרונות יעל בורנשטיין (שהלכה וחזרה), נעמה לנגשטטר ומוריה. כשפרשו הנהגים שלנו הצטרף יעקב שמילוביץ מהשקיות לנהגות. לפני שנתיים-שלוש הוחלט לעבוד עם חברת הובלות. ב- 12 שנים האחרונות של עבודתי עבדתי עם וסרמן, בעצם מאז שחברים לא רצו יותר לעבוד.

אני עזבתי לפני שנה וחצי, באוקטובר 2011, אחרי כמעט 30 שנה.

החלק שהכי אהבתי זה לראות שהסחורה יוצאת. אני אוהב שיש סדר, לא אהבתי שמייצרים למלאי. היה לי קשר טוב עם האנשים, ואהבתי במיוחד את האנשים באולם הייצור, במיוחד אהבתי את הפועלים, הערכתי אותם, ואני חושב שהם אהבו אותי.

עדיין אני מרגיש קשור למקום, מתוך 47 שנים בקיבוץ, כמעט 30 שנה הייתי בפלסטניר. עכשיו אני פנסיונר ומקבל את הגמלה מהקופה (אני הראשון בקיבוץ!) ולא מהתקציב השוטף.

נהנה מאוד מן הזמן שעומד לרשותי, לוקח קורסים באסכולות במגוון נושאים – אקטואליה, היסטוריה, תנ"ך, שוק ההון, משחק ברידג'. אנחנו משקיעים גם בנכד. אני ממצה טוב את תקופת הפנסיה, מעשיר את עצמי. אף יום לא נשאר בבית.

1978—המבנה החדש

1975—המבנה הישן

...פלטניר

מוטי נמר

הגענו לניר-אליהו בקיץ 1988, ואחרי תקופת עבודה קצרה בפרדס נכנסתי לעבוד במפעל. בקיבוץ שדה-יואב ממנו באנו עבדתי במפעל 'צלף' – בהכנת דפוס – אז זה היה טבעי לי להגיע לפלטניר. התחלתי במחלקת אקסטרוזיה, בתור מס' 2, פועל פשוט. קלט אותי אברמליה שהיה מנהל, לאט לאט התקדמתי במעלה האחריות. תקופה מסויימת הייתי אחראי על האקסטרוזיה. ותקופה גם מנהל ייצור. החברים שעבדתי אתם בייצור: ברלס, חביב וגם עוזי. אחריהם כבר לא נכנסו חברים לייצור. בשנת 1995, כשהייתי באחזקה של האקסטרוזיה, הכנסנו (עם ראובן יוגב) את אקסטודר מס' 4 – אלפינה – ומאז ליוויתי את הכנסת כל המכונות. בשלב זה יצאתי ללמוד ברופין הנדסאי מיחשוב ובקרה. בשנת 2000 הכנסנו את אקסטורודר 5, שמייצר יריעה רב שכבתית. בשנת 2005 הוכנס אקסטורודר דומה נוסף.

לפני כעשר שנים מוניתי לאחראי על כל נושא ההנדסה במפעל, וזה אומר הכנסת מכונות דפוס וחיתוך וכל הליווי של השינויים במפעל. עכשיו אנחנו קופצים כיתה ומכניסים אקסטורודר של 5 שכבות – כל התשתית כבר מוכנה – התקנו מיכלי חומר גלם חדשים (הגדלת תפוקה ב 40 אחוז) שכרנו מחסן ופינינו מקום למכונות החיתוך.

האקסטורודר יוצא מבלגיה. אמור להגיע באמצע מאי ב-9 קונטיינרים. התפתחנו - כבר לא עושים שקיות זבל, כבר לא מייצרים גופיות. שינינו כיוון, אנחנו מדפיסים – אנחנו שחקנים חשובים בשוק האריזות הגמישות. המוצר הבולט שלנו: אריזה אוטומטית מודפסת.

פעם, כשרק הגעתי אמרתי לצבי מאור – מה, לא נדפיס? לא נעשה דברים יותר מתוחכמים? צבי ענה: אנחנו עושים שקיות זבל, ומזבל לא עושים זהב.

בניהול הייצור הכנסנו את המחשוב (במקום הפתקים) ועכשיו אנחנו עובדים ב'מעלה' דור ב', כך שכל ההוראות לייצור ניתנות במחשב. עדיין ממלאים חומר גלם בשיטה הישנה, עדיין יש דברים שנשארו, כמו תורות עבודה של קלמן.

המפעל עובד בצורה ירוקה, חומר ממוחזר שלנו חוזר לייצור. מערך לשריפת גזים ממכונת הדפוס, כדי שהפליטות לאוויר יהיו נקיות יותר. זו מערכת יקרה מאוד. עובדים בצמוד לכל תקני איכות הסביבה, למשל בכל הנוגע לאחסון צבעים. צבעים – שולחים לרמת חובב ולא לזבל הרגיל. המדללים נאגרים במיכלי חירום ואין שפיכה החוצה. מקפידים מאוד, יש ביקורות ואנחנו עומדים בהם. לאורך השנים עבדתי עם הרבה חברים. ביניהם: ראובן, עמיקם, יורם, קלמן, וכמובן זאביק וסולי שעדיין עובדים, וגם מיקי שוורץ ואסטל שהם הכי וותיקים.

חידת החודש:

היכן צולמה התמונה? מהו המבנה?
תשובות נא לשלוח למערכת בנר או לעמיקם התשובה של עמיקם תימסר בעלון הבא.

רצי ניר-אליהו - דור העתיד

התמונות
ממרוץ ברוקס
ניר-אליהו
11/05/2013

ל"ג בעומר

בזמן הקמת האירוע, הפעלתו ופירוקו, חוויתי
שיתוף פעולה ועזרה ממספר רב של אנשים. זה
מזכיר לי כל פעם מחדש שנעים להיות חלק
מהקהילה שלנו.

תודה, דלית רגב

ומי חסר בתמונה
הקבוצתית?
רמז: קשור לג'ינג'ים

זכו לעמוד על
הפודיום:

